

MĚSTSKÝ ÚŘAD RYCHNOV NAD KNĚŽNOU

Odbor výstavby a životního prostředí

Havlíčková 136, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel.: 494 509 111, e-mail: e-podatelna@rychnov-city.cz

VYPRAVENO DNE: shodné s datem elektronického podpisu

Č.j.: MURK-OVŽP-84833/2024-Cho

Spis. zn.: OVŽP-17022/2024, ukládací a archiv. znak 411.1-A/30

Úsek: památková péče

Vyřizuje: Jiřina Chovančíková

Tel: 494 509 153, 736 633 159

e-mail: jirina.chovancikova@rychnov-city.cz

Rychnov nad Kněžnou, dne 12. prosince 2024

Účastník řízení:

1. Povodí Labe, státní podnik, IČO 70890005, se sídlem Víta Nejedlého č.p. 951/8, 500 03 Hradec Králové 3 Slezské Předměstí (vlastník parcely č. 2285/4 k. ú. Solnice)

zastoupení na základě plné moci společností Komplex CR s. r. o., IČO 05249031, Průmyslová č. p. 190, 537 01 Chrudim zast. jednatelem Ing. Kamilem Urbánkem

2. Město Solnice , IČO 00275417, Masarykovo náměstí č.p. 1, 517 01 Solnice (vlastník parcely č. 5636 k. ú. Solnice)

3. Lesy České republiky, s. p., IČO 42196451, Přemyslova č. p. 1106/9, Nový Hradec Králové, 500 08 Hradec Králové (vlastník parcely č. 482/6 k. ú. Solnice)

Z Á V A Z N Ě S T A N O V I S K O

Městský úřad Rychnov nad Kněžnou, odbor výstavby a životního prostředí, úsek památkové péče, jako věcně a místně příslušný prvoinstanční orgán státní památkové péče podle ustanovení § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů a ve znění § 17 Vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, projednal na základě písemné žádosti společnosti Komplex CR s. r. o., IČO 05249031, Průmyslová č. p. 190, 537 01 Chrudim zast. jednatelem Ing. Kamilem Urbánkem, která na základě plné moci zastupuje vlastníka koryta Dlouhé strouhy Povodí Labe, státní podnik, IČO 70890005, se sídlem Víta Nejedlého č.p. 951/8, 500 03 Hradec Králové 3 Slezské Předměstí, podané dne 15. 10. 2024, obnovu nemovité kulturní památky a v jejím prostředí, zapsané v ÚSKP ČR pod rejstř. č. 25190/6-2320 -

„Dlouhá strouha, Kvasiny - Solnice, zřízení LB hrázky v ř. km 4,230 - 4,370“ na pozemkových parcelách č. 2285/4, 5636 a 482/6 v katastrálním území Solnice.

obec

katastrální území

parcelní číslo

název kulturní památky

rejstříkové číslo

Solnice

Solnice

pozemkové parcely č. 2285/4, 5636 a 482/6

vodní kanál napájecí - Dlouhá strouha

25190/6-2320

Po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Josefově ze dne 2. 12. 2024 pod zn. NPÚ-362/103881/2024, po projednání žádosti s vlastníkem a ohledání na místě ze dne 27. 9. 2024, pořízené fotodokumentací ze dne 27. 9. 2024 správní orgán státní památkové péče vydává v souladu se zněním § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a § 44a zákona č. 20/1987

Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, podle ustanovení § 14 odst. 8 zákona o státní památkové péči toto

z á v a z n é   s t a n o v í s k o

Obnovy kulturní památky a jejího prostředí zapsané do Ústředního seznamu kulturních památek ČR spočívá:

- **v úpravě opevnění LB hrázky koryta Dlouhé strouhy na území k. ú. Solnice od mostu v Kvasínách.**

Jedná se o běžnou údržbu stávajícího koryta vodního toku ve městě Solnice. Celková délka úpravy je o celkové 140,00 m. V současné době bylo provedeno odstranění sedimentu v předmětné délce v ř. km 4,230-4,370 a kácení dřevin pro umožnění přístupu.

Navrženo jiné opevnění LB hrázky a to následující:

Stavba řeší opravu opevnění levého a pravého břehu u koryta umělého vodního toku – náhonu Dlouhá strouha. Břehy u umělého koryta vodního toku budou opevněny rovinaninou z lomového kamene ukládanou na sucho s vyklínováním. Kamenná rovinanina bude uložena na štěrkopískové filtrační vrstvě. U levého břehu bude svah hráze zároveň doplněn o bentonitovou rohož, která bude stabilizačně ukotvena kotvicími kolíky.

LB hrázka: tříděný lomový kámen hmotnosti 50-80 kg jednotlivě, tl. 400 mm, opřen o kamennou patku, na filtrační vrstvě fr. 8/16 tl. 150 mm, na výšku opevnění 750 mm ode dna. Na vrch v tl. 150 mm úprava terénu a osetí travní směsí. Stávající oplocení v délce tohoto úseku bude odstraněno a následně obnoveno po provedení opevnění břehu. Délka od hrany břehu k oplocení 650 mm.

PB hrázka řešena v PD z roku 2021: tříděný lomový kámen hmotnosti 50-80 kg jednotlivě, tl. 400 mm, opřen o kamennou patku, na filtrační vrstvě fr. 8/16 tl. 150 mm, na výšku opevnění 600 mm ode dna.

Z obnaženého prostoru budou odstraněny veškeré nesoudržné části zemin a kamení, jednotlivé kameny velikosti větší než 60 mm, kořeny o průměru větším než 30 mm a propustné štěrkopísky. Maximální tloušťka jedné vrstvy před zhutněním: 300 mm.

- Předložena projektová dokumentace pro povolení stavby „Dlouhá strouha, Kvasiny , zřízení LB hrázky v ř. km 4,230-4,370“, zpracovaná žadatelem společností Komplex CR s.r.o., Průmyslová č.p. 190, 537 01 Chrudim, vypracoval Jiří Savruk, září 2024, zakázk. č. 2021-249/2024, zodpovědný projektant Ing. Kamil Urbánek.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, **správní orgán věc posoudil takto:**

- 1. Na stabilizační kamenné prvky koryta bude použit kámen místní provenience. Finální úprava stabilizačních kamenných prvků břehu bude v dostatečném předstihu předložena zástupcům státní památkové péče k posouzení formou vzorku, následná realizace bude provedena až po odsouhlasení příslušnými zástupci státní památkové péče.**
- 2. Zahájení prací na levobřežní hráze bude minimálně s týdenním předstihem oznámeno písemně NPÚ, ÚOP v Josefově a MěÚ, úseku památkové péče v Rychnově nad Kněžnou (možno doručit e-mailem).**

O d ů v o d n ě n í

Městský úřad, odbor výstavby a životního prostředí, úsek památkové péče, jako příslušný orgán státní památkové péče, obdržel dne 15. 10. 2024 žádost společnosti Komplex CR s. r. o., IČO 05249031, Průmyslová č. p. 190, 537 01 Chrudim zast. jednatelem Ing. Kamilem Urbánkem, která na základě plné moci zastupuje vlastníka koryta Dlouhé strouhy Povodí Labe, státní podnik, IČO 70890005, se sídlem Víta Nejedlého č.p. 951/8, 500 03 Hradec Králové 3 Slezské Předměstí o vydání závazného stanoviska orgánu státní památkové péče k obnově nemovité kulturní památky a v jejím prostředí, zapsané v ÚSKP ČR pod rejstř. č. 25190/6-2320, Dlouhé strouhy Kvasiny – Solnice a to ke zřízení LB hrázky v ř. km 4,230 - 4,370 na pozemkových parcelách č. 2285/4, 5636 a 482/6 v katastrálním území Solnice.

Dle výpisu z katastru nemovitostí má zmocnitel Povodí Labe, s. p. žadatel právo vlastnické k pozemkové parcele č. 2285/4 v katastrálním území Solnice. Od Města Solnice vlastníka pozemk. p. č. 5636) doložen písemný souhlas s provedením údržbových prací v korytě toku. Protože chyběl písemný souhlas Lesů České republiky, s. p., vlastníka pozemk. p. č. 482/6, bylo řízení přerušeno písemností č. j. MURK-OVŽP-73876/2024-Cho, spis. zn. OVŽP-17022/2024-Cho dne 16. 10. 2024 a účastníci vyzváni k doplnění žádosti ve lhůtě do 30 dnů od doručení písemnosti. Žadatel doplnil žádost dne 13. 11. 2024 a v řízení bylo pokračováno.

Městský úřad, odbor výstavby a životního prostředí, úsek památkové péče, jako příslušný orgán státní památkové péče, zahájil správní řízení dne 15. 10. 2024 v souladu s ust. § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, což bylo účastníkům oznámeno přípisem společně písemností o přerušení řízení č. j. MURK-OVŽP-73876/2024-Cho, spis. zn. OVŽP-17022/2024-Cho dne 16. 10. 2024.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 4 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byla doručená žádost postoupena k vydání písemného vyjádření Národního památkového ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Josefově, které je nezbytným podkladem pro vydání závazného stanoviska. Toto písemné vyjádření bylo vydáno dne 2. 12. 2024 pod číslem jednacího NPÚ-362/103881/2024, vypracované Mgr. Janem Tluchořem a správnímu orgánu doručeno dne 3. 12. 2024. NPÚ, ÚOP v Josefově na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že **posuzované budou v souladu se zájmem ochrany kulturně historických hodnot za doporučené podmínky:**

1. na stabilizační kamenné prvky koryta bude použit kámen místní provenience; finální úprava stabilizačních kamenných prvků břehu bude v dostatečném předstihu předložena zástupcům státní památkové péče k posouzení formou vzorku, následná realizace bude provedena až po odsouhlasení příslušnými zástupci státní památkové péče.

- V písemném vyjádření je dále uvedeno, že umělý vodní kanál tzv. „Dlouhá strouha“ byl vybudován pravděpodobně někdy ke konci 15. stol. Až v 1. pol. 16. stol., kdy zdejší panství vlastnil Vilém z Pernštejna, velký příznivec rybníkářství. Účelem strouhy bylo napájení rybníků a jako vedlejší produkt přiblížení vody blíž k lidským obydlím, kde voda sloužila jako otevřený vodovod a nově též k pohonu vodních kol. Koryto kanálu vychází z říčky Bělé od Kvasin přes Solnici, Černíkovice, kde se napojí na rybník a vrací se do Bělé. „Dlouhá strouha“ je příkladem renesančního zavodňovacího systému a dokladem technické práce v 1. ½ 16. stol.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot:

Ke stěžejním památkovým hodnotám umělého vodního díla z přelomu 15. a 16. stol. patří zejména trasa toku, profil koryta a provedení zpevnění břehů tradičními technologiemi. Dlouhá strouha byla do státního seznamu kulturních památek zapsána dne 20. 3. 1964.

Technický stav věci:

V současné době bylo provedeno odstranění sedimentu v předmětné délce v ř. km 4,230-4,370 a kácení dřevin pro umožnění přístupů. V místě mezi silničním mostem a trafostanicí je levý břeh stabilizován vegetačním opevněním z dubového dřeva. Na konci úpravy není již původní opevnění

pravého břehu patrné. Ochranné hrázky jsou místy degradovány a jsou patrné lokální sníženiny koruny hráze. Byl nalezen i vývrát stromu, který způsobil kompletní lokální narušení hrázky.

Památkový dohled zabezpečuje dle ust. § 32 odst. 2 písmeno g) památkového zákona Národní památkový ústav, ÚOP v Josefově. Dozor vykonává dle ust. § 29 odst. 2 písmeno i) památkového zákona Městský úřad v Rychnově nad Kněžnou.

Účastníkům řízení byla dána možnost ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu seznámení se s podklady pro rozhodnutí a bylo jim umožněno vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí a uplatnit své připomínky a náměty ve lhůtě do středy 11. prosince 2024. Dle § 38 správního řádu měli účastníci v průběhu řízení právo nahlížet do spisu. Této možnosti účastníci nevyužili.

Správní orgán provedl šetření na místě dne 27. 9. 2024 při kontrolním dnu dalšího úseku na Dlouhé strouze. Práce projednal se zástupci vlastníka, NPÚ, ÚOP v Josefově a se zhotovitelem. Levobřežní hrázka v daném úseku je opevněna dubovou kulatinou, ale dnes ve ztrouchnivělém stavu, kdy došlo k průsakům na sousední pozemek, proto břeh koryta bude opatřen bentonitovou rohoží a opevněním z kamenů. Toto je považováno za vhodnou úpravu, kdy bentonitové rohože se již osvědčily na jiném úseku Dlouhé strouhy. Při kontrolní dnu byl vybrán druh kamene. Správní orgán si vyžádal písemné vyjádření odborné organizace. S jejím závěrečným konstatováním a doporučením, že práce budou v souladu za doporučené podmínky se zájmy ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot, se ztotožnil. Na místě již proběhlo kácení vzrostlých stromů a náletů.

K podmínce č. 1. Funkční a stabilizační prvky koryta Dlouhé strouhy nejlépe provést z kamenného materiálu místní provenience. Kámen ze vzdálených lokalit by působil cizorodě a narušil by celkový výraz a atmosféru památkově chráněného vodního díla. V minulosti se také při realizacích vodohospodářských staveb využívaly výhradně místně dostupné přírodní materiály. Vzorek finální úpravy stabilizačních prvků břehu, vyskládání kamene bude předloženo při svolaném kontrolním dnu vlastníkem koryta příslušným zástupcům státní památkové péče k posouzení. Teprve po jejich odsouhlasení bude možné pokračovat v následné realizaci stavby.

K podmínce č. 2. NPÚ, ÚOP v Josefově a MěÚ v Rychnově nad Kněžnou vykonávají během stavebních prací v rámci obnovy kulturní památky odborný dohled a dozor. Forma provádění odborného dohledu účastmi na pravidelně vypisovaných kontrolních dnech je volena v zájmu minimálního omezení vlastníka kulturní památky, NPÚ však o zahájení a průběhu prací musí obdržet přesnou informaci, aby mohl povinnosti památkového dohledu plnit. Informování o počátku a průběhu prací a svolávání kontrolních dnů investorem (dodavatelem prací) je pro něj nejméně zatěžující režim, kdy se NPÚ maximálně přizpůsobuje průběhu stavby.

Správní orgán po posouzení předložené žádosti a podkladů k navrhovaným udržovacím pracím úpravy levobřežní hrázky koryta Dlouhé strouhy v daném úseku konstatuje, že požadované práce jsou v souladu se zájmy státní památkové péče za splnění stanovené podmínky a že po jejich provedení budou zachovány dotčené kulturně historické hodnoty.

Upozornění:

- ***Pro případné změny nad rámec tohoto závazného stanoviska*** musí být předem práce projednány a k podstatným vyžádáno nové závazné stanovisko Městského úřadu Rychnov nad Kněžnou ve smyslu § 14 odst. 1 památkového zákona.
- ***Na základě včasného písemného oznámení zahájení prací na LB hrázce bude domluven kontrolní den s vlastníkem a zhotovitelem.*** Jeden v průběhu realizace a druhý v rámci závěrečné kontrolní prohlídky prací. Budou přizváni zástupci odborné organizace státní památkové péče a výkonného orgánu státní památkové péče. Oznámením termínu zahájení prací je možné včas provést památkový dohled.

Správní orgán památkové péče po posouzení všech podkladů a zjištění ve výše uvedené věci došel k závěru, který je obsažen ve výrokové části tohoto závazného stanoviska. Při posuzování se řídil platnými právními předpisy a nařízeními (zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění

pozdějších předpisů; Vyhláška č. 66/1988 Sb. ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb.; zákon č. 500/2004 Sb., správní řád; Listina základních práv a svobod čl. 35, odst. 3 „Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem“, která je součástí Ústavy České republiky; Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy č. 73/2000 Sb. m. s. a Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy).

P o u č e n í

Toto závazné stanovisko bylo vydáno orgánem státní památkové péče jako dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem.

Toto závazné stanovisko není podle § 44a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, samostatným rozhodnutím ve správním řízení, nelze se tedy proti němu samostatně odvolat. Jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí stavebního úřadu.

Odvolání je možné podat až proti rozhodnutí stavebního úřadu.

Jiřina Chovančíková v. r.
Referent odboru
MěÚ Rychnov nad Kněžnou

Na vědomí dále obdrží:

NPÚ územní odborné pracoviště v Josefově, Okružní 418, 551 02 Jaroměř - Josefov
Městský úřad, odbor výstavby a ŽP, odd. životní prostředí, Rychnov nad Kněžnou, Havlíčkova 136, 516 01
Muzeum Orlických hor a galerie, Jiráskova 2, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
Vlastní

U p o z o r n ě n í

Upozorňujeme, že předmětné práce budou prováděny na území s archeologickými nálezy. Z této skutečnosti vyplývají pro stavebníka (investora) následující povinnosti dané zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů:

§ 22 odst. 2 cit. zákona: „*Má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci již od doby přípravy stavby povinni tento záměr oznámit Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Je-li stavebníkem právnická osoba nebo fyzická osoba, při jejímž podnikání vznikla nutnost záchranného archeologického výzkumu, hradí náklady záchranného archeologického výzkumu tento stavebník; jinak hradí náklady organizace provádějící archeologický výzkum. Obdobně se postupuje, má-li se na takovém území provádět jiná činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů.*“

§ 23 odst. 2 cit. zákona: „*O archeologickém nálezu, který nebyl učiněn při provádění archeologických výzkumů, musí být učiněno oznámení Archeologickému ústavu nebo nejbližšímu muzeu buď přímo, nebo prostřednictvím obce, v jejímž územním obvodu k archeologickému nálezu došlo. Oznámení o archeologickém nálezu je povinen učinit nálezce nebo osoba odpovědná za provádění prací, při nichž došlo k archeologickému nálezu, a to nejpozději druhého dne po archeologickém nálezu nebo potom, kdy se o archeologickém nálezu dověděl.*“

Dále upozorňujeme, že v této věci ukládá povinnosti rovněž zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Tento v § 176 odst. 1 mj. uvádí:

„*Dojde-li při postupu podle tohoto zákona nebo v souvislosti s tím k nepředvídaným nálezům kulturně cenných předmětů, detailů stavby nebo chráněných částí přírody anebo k archeologickým nálezům, je stavebník povinen neprodleně oznámit nález stavebnímu úřadu a orgánu státní památkové péče nebo orgánu ochrany přírody a zároveň učinit opatření nezbytná k tomu, aby nález nebyl poškozen nebo zničen a práce v místě nálezu přerušit.*“

Na základě uvedeného upozorňujeme na **povinnost** stavebníka učinit oznámení Archeologickému ústavu AV ČR (Letenská 4, 118 01 Praha 1 – Malá Strana, tel.: 257 014 300 - ústředna, oznameni@arup.cas.cz, datová schránka ID fxcng6z; on-line oznamovací formulář je k dispozici na adrese <http://api.archeologickamapa.cz/oznameni/0/>) ještě v době přípravy stavby a dle dosavadní praxe doporučujeme nejméně 10 pracovních dní předem písemně oznámit zahájení zemních stavebních prací organizaci oprávněné k provádění archeologických výzkumů na území okresu Rychnov nad Kněžnou (např. Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou). Seznam oprávněných organizací je k dispozici na adrese <https://www.arup.cas.cz/kdo-je-opravnen-provadet-archeologicke-vyzkumy/>.